

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca 23 sz.

Telefon 110.

Társadalmi napilap.

Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.

Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:

1 óra házhoz hordva 60 fill.

Vidékre postán küldve 1 K.

Egyes szám ára 2 fillér.

Uj év — uj élet.

Brassó, 1911. dec. 30.

Fájdalommal állunk a kedves halott sirja mellett. Fájdalommal feslik ki az új élet, a kis gyermek.

A múlt kedves. — Belőle inkább csak a szépet őrizzük meg. S fáj, hogy elveszett.

A jövő félős, mert ismeretlen. Aggodalommal nézünk szembe vele.

A vén föld, mintha megőszült volna a múlt hosszúságától, megdermedt volna a jövő rejtélyességétől.

Am tumbol az élet. Folyik a munka. — Rohan az idő. Természetan, vegytan, élettan törvényei áthatják a lények millióit. Az anyagi — az ösztönös világban, — hol tengélet honol — rend, csend, pontosság honol a lények fölött. Nincs zavar. — Változást nem tűr . . . nem bír el a lények csoportja, inkább belepusztul. Hiába a természet nagy erő. S aki létbe állította, jól szerkesztette meg.

Csak hogy a vegytani s élettani törvényeket ezer féle csoportosításban hoztatja össze egy ész, s vele egybekapcsolt szabadakarát. Itt a természet nagyot léphet felfelé, a megnevelés

rányában, de bukhatik is mélyen a romlás, a felbomlás tájára. Lám az ember kiváltsága. Őt ismeretei kell, hogy vezessék — mert ez az öntudatos élet.

Öntudatlanság öztönosság, az ember lefokozása.

De hát honnan vegyen fényt ismereteihez, honnan nyerjen biztonságot az irányításhoz? A természettörvénnyel szembe tud szállni egész az elpusztulásig. Az ösztön, ha rábizza magát, romlásba buktatja.

De aki az anyagi világnak megadta az életirányítást, a természeti törvényeket, megadta az embernek is az „embertermészeti“ törvényeket.

A „kényszer“ törvényei felé emelt ember a szabadság törvényeinek hódoljon. Amit a természet szolgálilag (a szédületes sokféleség mellett is) merev egyformasággal művel, alkossa meg az ember hősileg (a sok egyformaság dacára is) nagy egyéniséggel.

Ezt nevezik erkölcsi életnek. Ezt nevezik emberi életnek. Ez élet valójában igazi egyéni élet.

Ennek van egy hatalmas gyökere, mely nélkül elcsenevészedik. A gyökér az a tudat, hogy „van Atyátok“, ki a mennyekben lakik.

Isten, Atyánk, nagy fölség. Jogai

vannak. Én a jogait elismerem s érvényt szerzek nekik, Isten joga: a tiszteletre, az én kötelességem az imádásra. Enélkül falcs emberi életem. De az imádás is olyan legyen, amilyent Isten kíván, nem amilyent az én izlésem, szeszélyem diktál.

Az emberi életnek két ága is van. Az egyik Isten fiai vagytok . . . a ti testetek a Szt. Lélek Isten temploma. Ez az önmegbecsülés emeli magasra az emberi életet. Hogy egyedek önmagukat ledegradálták a történelmi életben, az nem változtat meg igazságokat.

A bukás romlása — bizonyíték az emelkedés természetessége mellett.

Emberhez méltó élet másik ága: Amit nem akarsz, hogy neked cselekedjenek az emberek, azt te se tedd másnak, vagy ha úgy tetszik „Amiket akartok, hogy nektek cselekedjenek az emberek, ti is azt cselekedjétek nekik“.

E két ágon termik meg az egyéni és társadalmi boldogság, összhang. Önmegbecsülés és jó akarat s jó tett nagy küzdelem eredménye az ember természet érdekében, melyet az ösztönök s a kisebb rangu vagyis állati természet ellen kell meg-

har megzörgeti az ablaktáblákat. A gyermekek rettegve huzódnak édes anyjuk ölébe. Most meg reszketve kéri anyjukat, hogy mondja el nekik, hogy miért könnyezik? Az anya erőt vesz magának és elkezd szomorú történetét.

— Akkor is Szilveszter volt. Rettentő vihar ijesztette a falu lakóit. A tengeren a jégtorlaszok nagy zajjal verődtek össze s törtek darabokra. Édes apátokkal, Lajossal, ültem e kis tűzhelynél. — Akkor sokkal jobban lobogott! — Beszélgettünk a múlt-ról, jövő-ről s nagyon boldogok voltunk. Ti még nagyon kicsinyek voltatok. Nem is emlékeztek már erre ugy-e?

Szilveszter est.

Ünnepi csend uralkodik a tengerparti barátságos kis faluban. A holdnak szelíd sugarai bevilágították a fehér lepellel fődött tájakat. Már elűtötte a tíz órát a falu tornyán s a kis házikók ablakaiból még mindig sárga fény árad ki. Az egész falu népe ünnepel ma, hisz Szilveszter van, az esztendő utolsó napja. Az öreg bácsikákat és nénikéket unokáik veszik körül, s ők lelkesedéssel mesélnek a régi időről.

Csak egyetlen kis kunyhóban nincs lámpavilág. Ott áll magányosan a tengerpart mellett, a háborgó tenger által kihányt

jégdarabok veszik körül. Benn a kis tűzhely mellett, mely alig-alig szikrázik, egy fájdalmas tekintetű anya ül, körülötte három kis gyermek. Az anya szemében könny csillog. A bájos kis gyermekek föltekintenek édes szenvedő anyjukra, ők is lehangoltak, át érzik azt a mély fájdalmat, mely a szeretett szülőből a könnyeket kicsalta. A kis szegényes szobában uralkodó csendet, az okosan néző fiucska aggodalmas kérdése zavarja meg.

— Anyuska édes, mond meg nekünk, miért a könnyek a szemedben?

Az anya e szavakra hangos sirásra fakad, féltve öleli át a kis gyermeket. A vi-

Könyvnyomdai és Könyvkötői

munkálatokat gyorsan és jutányos árak mellett készít

HENTSCHEL H. könyvnyomdája

Kapu-utca 72.

NÉVJEGYEK, GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT KÉSZITTETNEK EL.

vívni.

Lám tehát az igazi ember élet az erő kérdése. És csodás jelenség, ellentétek érthetlensége: Az erősebb nem a férfi világ mintha csak kenyérharc, idegingerek, az ösztönös hatások uralnák. Mintha megfagytak volna benne a lelki kilendülések, mintha megmerevütek volna az akarati erők.

Avagy tán elhenkezőleg? Van igenis kilendülés az akaratokban. A férfi lelkekből is kicsendül a lelki-ség.

De hát magyarázza meg a ki tudja, miért van, hogy a legtöbb férfinnál az akarat irányasugártörést szenved az emberi élet ideális irányaitól? Miért van az, hogy minden más filozófiát megismer, csak a keresztényt nem? Miért van az, hogy minden jó és nemes iránt fogékony, csak ami hitvallásos, attól fél és tartózkodik?

Uj esztendő! Tán sejtelmes öledben rejted kérdésekre a feleletet. A jogok követelése korszakában tán követeled az Isten jogait is? A szabadságra törekvés idején tán megvéded az egyén, a lelki szabadságot az alsóbb erők ellen? Tán öledben egy emberibb életet rejtész? boldog új esztendő!

L.

TANIT

egy magas műveltségű angol nő (London) nemcsak a saját anyanyelvét, hanem franciául, oroszul és spanyolul, továbbá még mandolin hangszert.

Cím: Grey E. Mary, Kolostor-utca 21. II. em. 2 lépcső.

— Nem kedves anyukánk.
— Takarj be egy kissé, mert úgy fázom — szólott az egyik gyerek. Az anya gondosan betakargatta egy kis ruhadarabbal, aztán folytatta történetét.

— Az óra mutatója kegyetlenül hadt a számozott fehér lapon. Mind jobban közeledett ez év utolsó perce. A vihar mindegyre növekedett, a vad hullámok mind jobban és jobban ostromolták a partot. — Egyszerre csak agyat rázó sikoltás hatolt át az éji csendben. Mély borzadás fog el, ha visszagondolok e percre. Féltizenkét órát mutatott a rytmikusan ketyegő fali óra.

E szavakra fojtott zokogás fogta el az özvegyet, gyöngéden hajolt legkisebb leánykájára felé, anyai szeretettel, féltékenységgel szorította magához.

— Lajos gyorsan kiszaladt a tengeren veszélyben forgók megmentésére. Rémműlten siettem a kicsiny ablakhoz és izgatottan kísértem minden mozdulatát. Ott állott a parton, a kegyetlen hullámok csak úgy csap-

A demokraták megvádolták a Brassói Ujlapot. A kir. törvényszék vádlottat felmentette.

Még sokaknak élénk emlékezetében él az a demokratákat jellemző s őket kellő megvilágításba helyező viselkedés, melyet a ker. szoc. egyesület alakuló közgyűlésén tanusítottak. Ennek a viselkedésnek méltó folytatásul tekinthető a Népszavának tudósítása a közgyűlésről. A demokratáknak ugy a közgyűlésen tanusított viselkedéséről, valamint a Népszavának szájába adott kritikáról a Brassói Ujlap lerántotta a leplet s ez fájt a demokratáknak. Ezért sajtópert indítottak a Brassói Ujlap felelős szerkesztője ellen. A tárgyalás a tegnapi d. u. 1 órákor folyt le dr. Jahn Frigyes kir. ítélőtáblai bíró elnökielte alatt. Az inkriminált cikket dr. Kölczé Károly felelős szerkesztőnk írta, ki ellen a panaszos demokraták nevében dr. Offenberger Jakab ügyvéd emelt vádat.

Dr. Kölczé Károly beismerte, hogy a cikket ő írta, de azzal védekezett, hogy azt k ö z é r d e k b ő l volt kénytelen megírni, mert a demokraták a Népszavában valótlán dolgokat állítottak a ker. szoc. egyesület megalakulásáról, mért is kérte a valódiság bizonyításának megengedését. A bíróság helyet adott vádlott kérelmének és elrendelte a valódiság bizonyítását, melynek megtörténte után a kir. törvényszék a „Brassói Ujlap” felelős szerkesztőjét: dr. Kölczé Károly ügyvédet az ellene emelt rágalmazás és becsületsértés vétségeinek vádjára alól f e l m e n t e t t e. A bíróság a felmentés megokolásául azt hozta fel, hogy az Ujlapban felhozott állítások valódisága beigazolást nyert s bár igaz, hogy kemény kifejezések vannak az Ujlapban, de azok a Népszavában irt valótlanságok és a demokraták kihívó viselkedése után menthetők.

Dr. Offenberger Jakab a demokraták nevében a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be, de hisszük és reméljük, hogy az igazság győzni fog s a Brassói Ujlapról csak annál inkább bebizonyosodik, hogy az igazság tántoríthatatlan hirdetője.

kodták szegényt. Izgatottan oldotta le a mentő csónakot, beleugrott s egy néhány perc múlva élethalál között lebegett. A hullámok emeletes ház magasságra vetették a lélekvesztőt . . . Erőtlenül kapaszkodtam az ablak fájába a nagy rémületől. A hullámok távolabb-távolabb . . . Most egy hatalmas hullám hátán lefelé zuhan. A hullám néhány másodperc múlva tovább halad, de a csónak csak nem akar feltűnni. Isten segíts! rebegtem s rémműlten szaladok ki, megállok a parton, körülnézek, a rejtelmes sötétségben kiabálok . . . néma csend, semmi visszhang . . . Ott állok mozdulatlanul, tájaldalmamban göröcsök fogják el lábamat. Az éjjeli ör éppen a tizenkét órát kiáltotta . . . Irtozatos volt e pillanat. — Az ör utolsó szavai elhangzottak. — A tenger tovább morajlott — — — — —

Bejöttem a kis kunyhóba, leültem az asztal mellé, két kezemre támaszkodva, szememet az ő fali képére szegezve, virrasztot-

Istentisztelet sorrendje:

December 31-én és Január 1-napján a **plebánia templomban** szent misék: 6, 7, 8, 9, fél 12 órákor. D. e. 10 órákor szent beszéd, énekes szent mise. Délután 5 órákor keresztény tanítás, litánia, áldás.

Szt. János templomban. Szt. misék; 7, fél 9 órákor. D. e. 10 órákor szent beszéd, énekes szent mise d. u. 3 órákor litánia.

Növérök kápolnájában. Szt. misék: 7. és 9 ó. Délután 4 ó. litánia áldással, szent beszéd cselédotthoniaknak.

Nyilttér.

Összes igen tisztelt vevőimnek, ismerőseimnek, jóakaróimnak és jóbarátainknak szívesen kívánok boldog új évet.

Brassó, 1911. dec. 31.

Csiby Béla
könyvkereskedése
Kolostor u. 29;

Hirek.

Brassó, 1911. dec. 30.

Olvasóinknak és munkatársainknak boldog új évet kívánunk.

Lapunk legközelebbi száma a közteső ünnep miatt kedden jelenik meg.

Hadsereg köréből. A brassói 24. számú honvéd gy. e.-ben Józsa Jenő tart. hadnagy, mint rokkant, dr. Oana Móra Athanáz t. hadnagy, Suciu Gyula brassói 24 sz. t. honvéd s. élelmezésügyi tiszt szolgálati kötelezettségének teljesítése után tiszt rendfokozatának megtartása nélkül a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

— Speck Richárd brassói 24. sz. honvéd gyalogezeredbeli hadnagy, gyazd. tiszt a megejtett felülvizsgálat alapján, mint jelenleg szolgálatképtelen 1912. évi január 1-ével

tam, mellettetek . . . Borzasztó új év volt! . . .

Másnap kimentem ünnepi ruhába, mer hisz új év volt, a tengerpartra és farkas szemet néztem a kegyetlen víztömeggel. Láttam, mint hányódik-vetődik néhány hajóroncs a tenger hátán.

Az öreg könnyei leperegtek ölébe, szunnyadó leánykájának gyöngéd arcára.

A két fiu egymást átölelve, szundikál a kandaló mellett. A mély csendet az anya zokogása, majd pedig szeliden elrebegett imája és az óra ketyegése zavarta meg.

— Tizenketőt ütött az óra, — hallatszott az ünnepi csendben.

Ügyészi megbízás. A m. kir. igazságügyi miniszter dr. Hatala Péter brassói ügyvédet a brassói kir. ügyészség kerületébe ügyészi megbízottá rendelte ki.

félévre várakozási illetékkel szabadságoltatott.

Jakab Károly, brassói 24 sz. honvéd gyalogezredbeli 1. oszt. számvivő alliszt törzsszámvivővé nevezetett ki.

Hymen. Dr. Tódor János eljegyezte Freund Jennyke urleányt.

Az új évi üdvözlések megváltása címén adakoztak a r. k. Szent Antal gyermek-otthonnak Buszek László p. ü. főbiztos 2 kor, Buszek Béla 1 koronát.

— A róm. kath. betegápolási alapra Leitinger József 4 kor, Papp Ferencz 3 kor, Wolf Gyula, Vén Ferenc István, Piblinger Ede, Barthos Pál, Velics György 1—1 koronát.

Tanítónőválasztás. Gaáli Emma baróti polgári-iskolai tanítónőt a csikszeredai községi polgári iskolához rendes tanítónővé választották meg.

Vesztett eb. Prázmárt egy vestett eb 3 embert mart meg, az ovóintézkedéseket megtették.

Meglopta társát. Germán Tódor kénsavgyári munkás ládájából Stojka Pamfil munkás 30 koronát lopott el. A kihallgatásnál beismerte bűnösségét s azt vallotta, hogy a pénzt elvesztette.

Felmentett mozdonyvezető. Mult év december 3-án Szászmagyaros állomáson az 561 számú teher vonat, melyet Antalffy Sándor mozdonyvezető vezetett elütötte az előtte elindult 307 sz. személyvonatot. Ez összeütközésből kifolyólag a kir. ügyészség vádat emelt Antalffy Sándor mozdonyvezető ellen vaspályarongálás címen. A brassói kir. törvényszék a tegnapi tartott fő tárgyaláson Antalffy Sándort a vád és következményei alól felmentette.

Keresztény Szociálisták Elvtársak. E hó 31-én, vasárnap d. e. 11 órakor a róm. kath. iskola rajztermében rendkívüli közgyűlést tartunk. Tárgysorozat: 1 Mult közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása. 2 Erdélyrészi új titkárunk beiktatása. Elvtársak jelenjünk meg mindnyájan, érdekeink megkivánják, rántsuk le a leplet a tisztességes vörösökről, kik magukat a becsület munkásaiknak merik vallani. Keresztény Polgárok, Népszövetségi tagok. Keresztény munkós Testvérek jöjjetek el, győződjétek meg, kik a tisztességes harcosok és mi van a lépél alatt. A Ker. Szoc. Egyesület szervező bizottsága.

APOLLO BIOSKOP

Vasárnap és hétfő Decemcer 31 és hétfőn január 1

Mozgófénykép aktuális
Finn vizeken látványos
Uzsorás álma
Polya fráter humoros
Dr Gar el Hama.

Boldog új évet kíván az Igazgatóság
Kedden és szerdán aj műsor

Közkívánatra a legközelebbi napokban ismételjük.

Dr. Gar el Hama
a méregkeverő orvos
keleti detektív dráma, a szenzációk
királya. 1000 mir. hosszú film.

*S. Köleser Károly
úgyvéd*

„KORONA” szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangu szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage. A legnagyobb zléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Játsszószoba. Páholy. Elegáns étterem és szeparék. Finom porok és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nemzetközi-ételek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

Dr. Hankó Domokosné ajánlja,
különbéféle gyártmányu kitünő

Zongoráit

és

Pianinóit.

Kolostor-utca 28 sz. I. emelet.
Zongorákat és pianinokat
bérbe ad.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész

Brassó, Kapu-utca 41. szám

(A Kapu- és Szentjános-utca sarkán)

Író- számoló-, diktáló-, varrógépek, villany- és fizikai szerek, villany-zseblámpák, grammophonok, grammophonlemezek, tűk, festékszalgok, szénpapír és mindennemű hozzávalók

különlegességi üzlete.

Finom műszerészeti műhely.
Telefon 380. Telefon 380.

== Írógép-iskola. ==

Értesítem a n. é. közönséget,
hogy a

Pénzügyi-palotában levő

(Felleghvári oldal, a máv. fogyasztási szövetkezettel szemben)

mészárszékemben

naponta

**Friss, elsőrendű
marha és disznó húst**

mérek ki, rendes napiában.

A nem fogyasztási szövetkezeti

tagok is beszerezhetik nálam a

— — hússzükségleteiket. — —

Szíves pártfogást kérve vagyok

kiváló tisztelettel

KÁDÁR MIHÁLY

mészáros.

Pénzügyi-palota.

**H i r d e t é s e k e t
k i a d ö h i v a t a i**

E hó 15-én megkezdődött az olcsó elárusítás!
Hol?

Goldmann N. P. utóda cégnél,

Lensor 31-33 sz. a. (Cell palota)

Tisztelettel értesitem Brassó város és vidéke n. é. közönségét, hogy Goldmann N. P. cég jó hírnévnek örvendő kész férfi-, fiu-, és gyermekruha üzletét előnyös árban megvettem és azt saját tulajdonomban tovább vezetem. Raktáron csakis jó és elsőrendű anyagból készült árukat tartok, miről a n. é. közönség egyszeri bevásárlásnál is meggyőződést szerezhet. Tulhalmozott áruraktáromat apa-ztani kíváncsiom és így elhatároztam, hogy az üzletem kirakatában is látható férfi-, fiu-, és gyermekruhákat, továbbá felöltőket és gummiköppenyeket a lehető legolcsóbb árban fogom elárusítani. Magamat és üzletemet a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel
GOLDMANN N. P. utóda
SAMUEL LIPOT

Kérem a cégemre Lensor 31-33 (Cell palota) jól vigyázni, mert a nagy elárusítás kizárólag a Cell palotábanlevő üzletbentörténik. Szerződészerűleg a magyar vasúti alkalmazottak egyedüli szállítója.

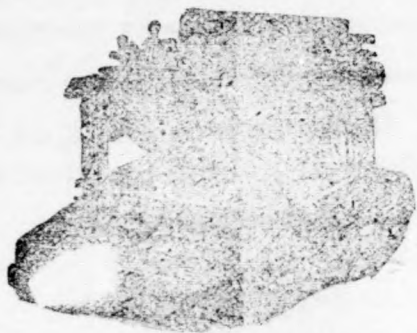
Schreiber Ed.

vegyes elelmicikkel kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasúti szétküldések.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK
kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Nádor-u.17

„EVOE“

haj-
csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrtka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság főraktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

KAPHATOK

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is
elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranynemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételtek.

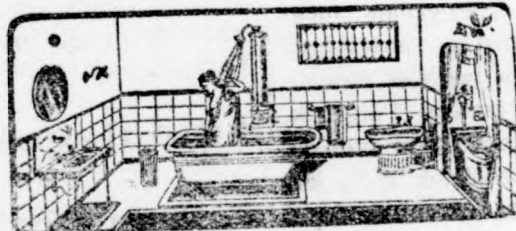
Egy jókarban levő
pedálos cimbalom
olcsón eladó.

Értekezni lehet Vár-utca 55. sz. a.

LEXEN E D E

Bádogosság és szerelési vállalat. Brassó, Hosszu-utca 29.

elvállal minden épület- és díszmű bádogos munkálatokat, valamint szel-özte-ök és villamos csen-gők szerelését.

Különlegességek: Csatornázás, gáz- és vízvezeték, valamint closet-és fürdőszoba berendezések.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bádogáruban, úgyszintén nagy választék fürdőkban
— — — — — fürdőkályhák és closetekben. — — — — —

!! Locsolókat és carbidlámpákat előnyösebben sehol nem lehet vásárolni !!

Javításokat pontosan, mérsékelt árak mellett.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyszeti ruha-tisztító intézet.
Közép-utca 12. Fióküzlet: Kolostor-u. 25.
Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!Fehérnemű mosás és fényvasalás!

„LOLA“

fésűk és fogkefék kaphatók
gyógyszertárakban drogueriákban és minden jobb szak-üzletekben.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.